

pouze budoucí vybrání vkladu Viléma F-a, nýbrž i pozdější zánik spořitelny, nehledíc ani k tomu, že závěr nalézacího soudu o totožnosti projevů obou obžalovaných jest i věcně nesprávným. Rozhodovací důvody předpokládají, že Albert F. řekl, že Vilém F. vyzvedne z L-ské spořitelny 160.000 Kč a tak že tato spořitelna zanikne, a dále, že Vilém F. řekl, že vybral v poslední době u spořitelny 140.000 nebo 160.000 Kč a že spořitelna brzy přestane být spořitelnou, bude-li se vybíráni v takové výši opakovat. Vynecháním této věty nabyl projev Alberta F-a podstatně jiného smyslu, než byl smysl projevu Viléma F-a. Kdežto projev ten činil zánik spořitelny zavislým na případném vybíráni dalších vkladů značné výše (jinými osobami), označil onen projev zánik spořitelny za následek jediné skutečnosti, že si Vilém F. vybral svůj vklad. Řídil-li se (jak dovozeno) nalézací soud v závěru, jímž je sprošťující výrok ohledně obžalovaného Alberta F-a bezprostředně a výhradně opřen, nesprávným výkladem zákonného pojmu zprávy, spočívá tato část rozsudku prvé stolice na nesprávném použití zákona, takže ji bylo zrušiti z důvodu čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., aniž bylo třeba zabývat se další výtkou, že projev Alberta F-a byl zjišťován způsobem podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. vadným. V důsledcích nesprávného výkladu pojmu zprávy neuvažoval nalézací soud o ostatních známkách přečinu § 18 čís. 2 zákona po subjektivní i po objektivní stránce, zejména ne o tom, sluší-li shledati veřejné sdělování neb jinaké rozšířování (srovnej obzvláště rozhodnutí sb. n. s. č. 1489) v projevu Albertem F-em vůči svědku S-ovi učiněném a nezjistil, arcíť i nepopřel, co jest na skutečnostech třeba k opodstatnění zákonných známek přečinu Šu 18 čís. 2. Zrušovacímu soudu nebylo proto lze rozhodnouti ve směru, ve kterém došlo ke zrušení napadeného rozsudku, ihned ve věci samé, pročež byla vrácena nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2110.

Jde o zmatek čís. 5 Šu 281 tr. ř. (nedostatek důvodů), odchýlil-li se soud od znaleckého posudku, aniž uvedl, proč tak učinil.

I útok podle druhu použitých nástrojů a látek (prostředků) povahy pro právní statek sebe škodlivější nemůže nikdy a za žádných okolností vésti k poškození slatku, byl-li útoku vědomě a úmyslně dán směr, v němž se věcná škodlivost útoku pro tento právní statek nikdy a za žádných okolností uplatnití nemůže (na př. stříknutí tekutiny k vyhnání plodu způsobilé nezpůsobilou stříkačkou a směrem, kde tekutina nemohla účinkovat). O činu návodce dlužno tu uvažovati s hlediska §§ 9, 5 (144) tr. zák.

(Rozh. ze dne 30. září 1925, Zm II 337/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečním stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Novém Jičíně ze dne 30. dubna 1925, jímž byly stěžovatelky uznány vinnými, Aloisie S-ová zločinem podle §§ 8 a 144 tr. zák., Františka E-ová zločinem podle §§ 5, 8, 144 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projedal a rozhodl.

D ú v o d y:

Zmateční stížnosti, uplatňující číselně důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 písm. a) Šú 281 tr. ř., neprovádějí sice hmotněprávního zmatku podle zákona, nevycházejíce ve vývodech, jimiž napadají právní závěr napadeného rozsudku, že stříkačka, obžalovanou E-ovou použitá, nebyla prostředkem k docílení zamýšleného účinku naprosto a bezvýminečně nezpůsobilým, výhradně ze skutečnosti v rozsudku zjištěných, nýbrž nahražujíce část těchto zjištění svémocně poukazy na posudek soudních znalců. Avšak stížnostem nelze upříti důvodnosti, pokud napadají skutkový podklad zmíněného právního závěru formálním zmatkem čís. 5. Závěr jest v rozhodovacích důvodech prve stolice opodstatněn zjištěními: 1. že obžalovaná E-ová použila leptadla patrně mýdlovým roztokem zředěného, u něhož byla prudká leptavá účinnost zředěním příliš seslabena, než aby mohla žádaný výsledek přivoditi, 2. že jest při vhodném, správném zacházení přeceť možno, stříknouti předmětnou stříkačkou do žlábků cervixového a také přivoditi zamýšlený potrat zánětem, který se pak prudkým leptacím prostředkem způsobí. Zjištění čís. 2 odchyluje se od posudku soudních znalců, jehož předchozí citace v rozhodovacích důvodech stala se ostatně vřazením slova »povšechně« nepřesnou. Soudní znalci udali, že stříkačka, k závadnému skutku použitá, měla příliš malý objem a příliš krátkou násadku, než aby se jí mohla i silným tlakem nepatrná tekutina v stříkačce vstříknouti tak prudce, by mohla úzkým žlábkem cervixovým vniknouti až na vnitřní ústí dělohy a na blánu plodovou, tím méně takovou prudkostí, by mohla poškoditi plodovou blánu. Odchylil-li se nalézací soud od tohoto posudku a zjištěl-li možnost toho, čeho možnost soudní znalci s náležitým odůvodněním popřeli, bylo podle ř. ř. povinností soudu, by uvedl, z kterých úvah dospěl k opačnému zjištění. Toho však soud neučinil, takže stížnost právem vytýká, že zjišťovací výrok čís. 2 jest stížen vadou nedostatku důvodů.

Dlužno-li tento výrok pro jeho formální vadnost vymýtiti, nedostává se v napadeném rozsudku zjištění oněch skutečností, jichž zjištění jest třeba k posuzování, zda šlo v závadném skutku o čin, vedoucí ke skutečnému vykonání zločinu, obžalovanými zamýšleného a podnikaného, to jest o jednání, jež jest podle své povšechné povahy in abstracto způsobilým, přivoditi protiprávní výsledek, pachatelem zamýšlený. Tato způsobilost jednání pachatelova jest podmíněna jednak povšechnou způsobilostí útoku na právní statek co do věcného jeho obsahu, to jest povšechnou povahou druhu nástrojů a látek (prostředků) pachatelem použitych, jednak způsobilostí (povšechnou povahou) směru, jímž se útok běře. I útok, podle druhu použitych nástrojů a látek (prostředků) povahy pro dotčený právní statek sebe škodlivější, nemůže nikdy a za žádných okolností vésti k poškození statku, byl-li útoku vědomě a úmyslně dán směr, v němž se věcná škodlivost útoku pro tento právní statek nikdy a za žádných okolností uplatnití nemůže. S tohoto hlediska se rozsudek o závadném útoku na lidský plod nevyslovuje. Zjišťuje sice, (jak plyne ze shora uvedených vět rozhodovacích důvodů) povšechnou způsobilost tekutiny, k útoku použité, tedy látky a prostředku, přivoditi, vstříkne-li se na plodovou blánu, zánět a vyhnání plodu, a zjišťuje dále,

že se vstřiknutí této tekutiny stalo malou stříkačkou s krátkou násadkou. Ale neuvažuje o tom, zda byl útoku, touto tekutinou pomocí stříkačky na plod vedenému, dán takový směr, jakým se (povšechně posuzována) tato povaha tekutiny mohla uplatnit. Po této stránce uvádějí rozhodovací důvody také nepřesně, že obžalovaná E-ová vyplachovala S-ové pochvu žírovou tekutinou, pokud se týče, že vstříkla jí takovou tekutinu do pochvy, nezjišťuje však, zda může k zánětu plodu a k potratu dojít již tím, že se taková tekutina vstříkuje do pochvy, či jen tím, že se dává útoku směr učitější, totiž vstříká se tekutina do dělohy neb alespoň na (do) ústí dělohy, a nezjišťuje dále, zda nesl se úmysl E-ové za tím, by vstříkla leptadlo do dělohy neb alespoň do (na) ústí dělohy. K takovému úmyslu obžalované E-ové může poukazovatí seznání svědka Dra K-a (nalézacím soudem v rozhodovacích důvodech a, jak se zdá, i znalci v nálezu a posudku opomenuté), že z ústí dělohy S-ové vyčnívaly menší a větší vláknovité kousky sliznice, jež byly stejně zbarveny, jako leptané místo sliznice v okolí vnějšího otvoru dělohy.

Stížnostním právem napadený výrok rozhodovacích důvodů jest tudíž podstatnou částí skutkového opodstatnění právního závěru, že nejde ve skutku obžalovaných o beztrestný pokus prostředkem naprosto nezpůsobilým, nýbrž o čin, vedoucí ke skutečnému vykonání zamýšleného vyhniání plodu po rozumu §u 8 tr. zák. Dolíčená vada nedostatku důvodů dotýká se tedy výroku o skutečnosti rozhodné a činí rozsudek zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř. I bylo proto stížnostem vyhověti, aniž třeba zabývati se tím, co dále vytýká stížnost Františky E-ové o úmyslu této obžalované, zrušiti rozsudek a vrátiti vše podle §u 288 čís. 1 tr. ř. nalézacímu soudu k opětnému projednání a rozhodnutí, při němž bude po případně o jednání S-ové uvažovati s hlediska §§u 9, 5, 144 tr. zák. (srov. rozhodnutí č. 4183 úř. sb. nálezů býv. víd. soudu zrušovacího).

Čís. 2111.

Skutková podstata zločinu veřejného násilí podle řádu 93 tr. zák. vyžaduje v subjektivním směru úmysl pachatelův, obmezit jiného na osobní svobodě proti jeho vůli, a pachatelovo vědomí, že napadený to pocítí jako obmezení své volnosti v pobytu.

(Rozh. ze dne 1. října 1925, Zm I 533/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v nevěřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Praze ze dne 5. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle řádu 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimož jiné z těchto

d ū v o d ū;

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění pokud dovolávajíc se důvod zmatečnosti čís. 9 a) ř. 281 tr. ř. namítá, že tu není zlého úmyslu, jehož je třeba ke skutkové podstatě zločinu podle ř. 93 tr. zák. Úmy-